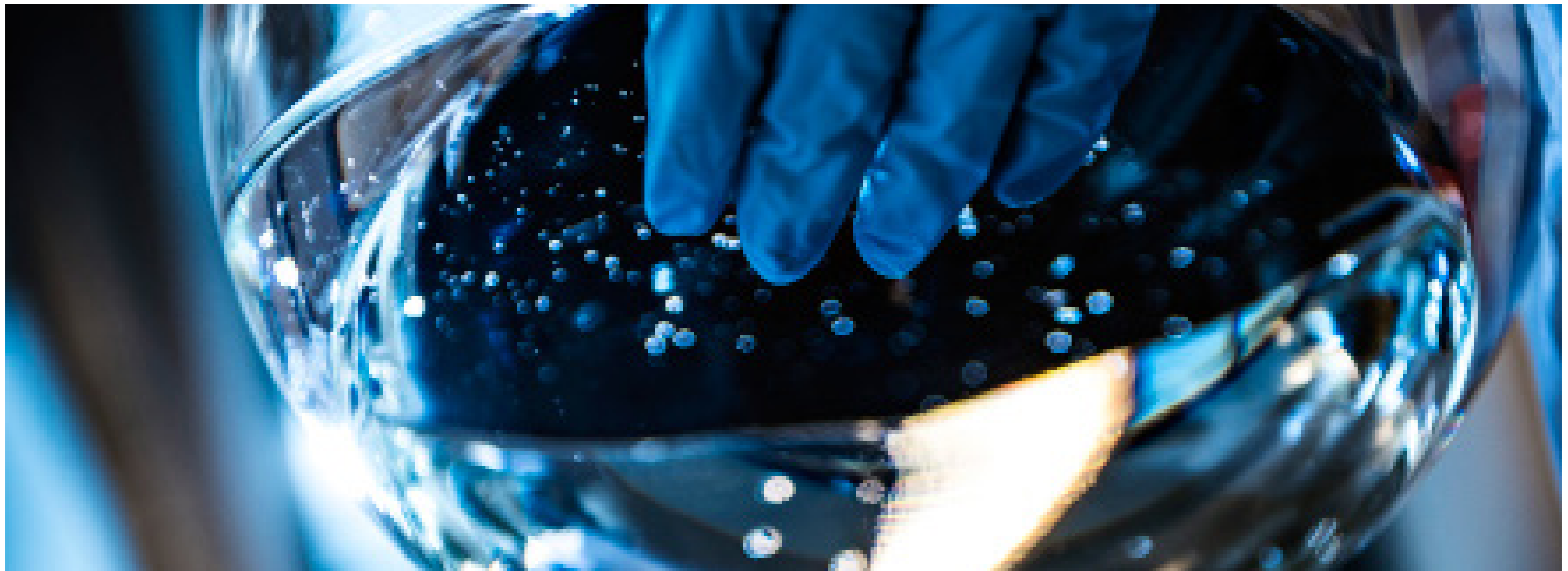

Designguide

Lægemeddelstyrelsens
designelementer og skabeloner

Lægemiddelstyrelsens design og visuelle identitet udvikler sig løbende.

Designguiden er især rettet mod professionelle brugere, der skal løse grafiske opgaver for Lægemiddelstyrelsen. Samtidig giver designguiden Lægemiddelstyrelsens medarbejdere et overblik over de designmæssige retningslinjer, og hvilke skabeloner og værktøjer de skal anvende i deres daglige arbejde.

Hvis du har spørgsmål eller forslag til udvikling af vores design, hører vi gerne fra dig på kommunikation@dkma.dk.

FORORD	2
Logo – dansk version	3
Logo – engelsk version	4
Respektafstand ved brug af logo	5
Grafisk mønster til skabeloner	6
Farver	7
Typografi i brevskabelon og rapportskabelon	8
Brug af fotos	9
Lægemiddelstyrelsens hjemmeside, lmst.dk	10
Lægemiddelstyrelsens intranet, LMSneT	11
Visitkort og mailsignatur	12
Brevpapir	13
Rapportskabelon – forsider/omslag	14
Rapportskabelon – indholdssider	15
PowerPoint-skabelon	16
M65 folder – forsider	17
M65 folder – indhold	18

LOGO – DANSK VERSION

Lægemiddelstyrelsens logo er det bærende element i den visuelle identitet.

Logoet udtrykker Lægemiddelstyrelsens faglighed og troværdighed.

Logoet er nært beslægtet med Sundheds- og Ældreministeriets logo for at udtrykke tilhørsforhold.

Logoet består af et navnetræk, som er udviklet på basis af skriften Klavika og et tilhørende bomærke i form af en krone.

Kronen tager udgangspunkt i Christian V's kongekrone fra 1671. Kronen er i sin form identisk med Sundheds- og Ældreministeriets logo, men udført i en klar blå farve.

Navnetrækket og kronen skal altid gengives sammen i det fastdefinerede proportionale forhold i de viste farver.

Anvendelse af Lægemiddelstyrelsens logo

Hvis du ønsker at anvende vores logo, skal du kontakte os på kommunikation@dkma.dk. Erhvervsmæssig brug af vores logo må kun ske med vores skriftlige tilladelse.

LÆGEMIDDELSTYRELSEN

LÆGEMIDDELSTYRELSEN

LÆGEMIDDELSTYRELSEN

LÆGEMIDDELSTYRELSEN

LOGO – ENGELSK VERSION

Lægemedelstyrelsens logo findes også i en engelsk version til medier, som både har danske og internationale modtagere.

LÆGEMIDDELSTYRELSEN
DANISH MEDICINES AGENCY

LÆGEMIDDELSTYRELSEN
DANISH MEDICINES AGENCY

LÆGEMIDDELSTYRELSEN
DANISH MEDICINES AGENCY

LÆGEMIDDELSTYRELSEN
DANISH MEDICINES AGENCY

RESPEKTAFASTAND VED BRUG AF LOGO

Respektafstand er den afstand, der skal være mellem logoet og øvrige elementer (billeder, margin og anden grafik).

Der skal altid være luft omkring Lægemiddelstyrelsens logo for at sikre, at det er nemt at læse.

Inden for respektafstanden må der ikke være andre grafiske elementer – såsom typografi og billeder.

Logoets respektafstand er proportionalt bestemt ud fra navnetrækket og kronens størrelse, og den må derfor ikke ændres.

Respektafstanden er defineret ud fra afstanden fra underkant af kronen til underkant af navn (X).

Over logo er der 0,5 X
Under logo er der 1,5 X
Ved siden af logo er der 1 X

GRAFISK MØNSTER TIL SKABELONER

Der er udviklet et grafisk mønster, der kan anvendes som dekorativt element på omslag, foldere, PowerPoint m.m.

Det grafiske mønster er tænkt som et symbol på en DNA-test.

Det dekorative element kan anvendes sammen med de sekundære farver.

FARVER

Lægemedelstyrelsens primære farver består af logofarverne:

LMST mørkeblå
LMST lyseblå

Lægemedelstyrelsens sekundære farver består af varianter af 10 farver til brug på fx omslag, PowerPoints og foldere. De lyse farver kan anvendes i toner som bundfarve i bokse, tabeller m.m.

LMST mørkeblå
CMYK 100 - 30 - 0 - 40
RGB 0 - 92 - 141
PANTONE 7469

Mørk blå
CMYK 100 - 30 - 0 - 20
RGB 0 - 110 - 171

Mørk grå
CMYK 25 - 0 - 0 - 75
RGB 78 - 91 - 97

Mørk grøn
CMYK 100 - 0 - 40 - 20
RGB 0 - 133 - 140

Mørk lilla
CMYK 85 - 90 - 0 - 20
RGB 73 - 49 - 130

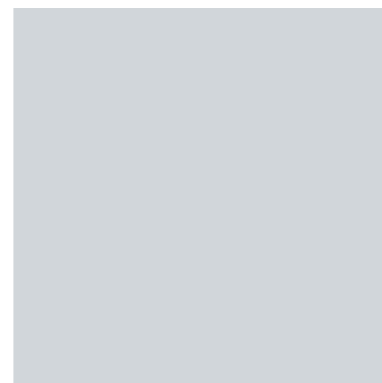
Mørk rød
CMYK 10 - 100 - 50 - 0
RGB 214 - 11 - 82

LMST lyseblå
CMYK 70 - 15 - 0 - 0
RGB 54 - 169 - 225
PANTONE 292

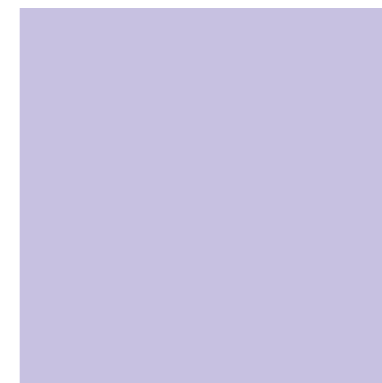
Lys blå
CMYK 45 - 5 - 0 - 0
RGB 148 - 206 - 242

Lys grå
CMYK 5 - 0 - 0 - 20
RGB 209 - 215 - 218

Lys grøn
CMYK 20 - 0 - 80 - 0
RGB 221 - 223 - 75

Lys lilla
CMYK 25 - 25 - 0 - 0
RGB 200 - 193 - 225

Lys gul
CMYK 0 - 5 - 70 - 0
RGB 255 - 234 - 100

Fonten Arial anvendes til:

- Publikationsskabelon i Word, A5 format
- Brevskabelon i Word, i A4 format
- Præsentationsskabelon i PowerPoint, 16:9 format

abc

ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZÆØÅabcd
efghijklmnopqrstuvwxyz
æøå0123456789#%&!@

Arial Regular

*ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZÆØÅabcd
efghijklmnopqrstuvwxyz
æøå0123456789#%&!@*

Arial Italic

**ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZÆØÅabcd
efghijklmnopqrstuvwxyz
æøå0123456789#%&!@**

Arial Bold

***ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZÆØÅabcd
efghijklmnopqrstuvwxyz
æøå0123456789#%&!@***

Arial Bold Italic

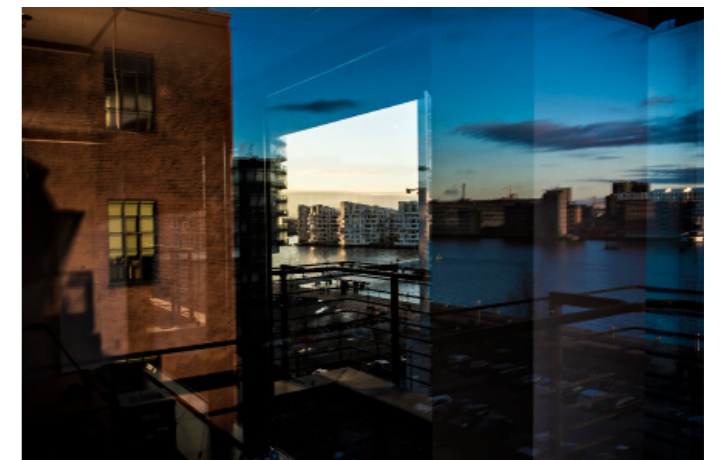
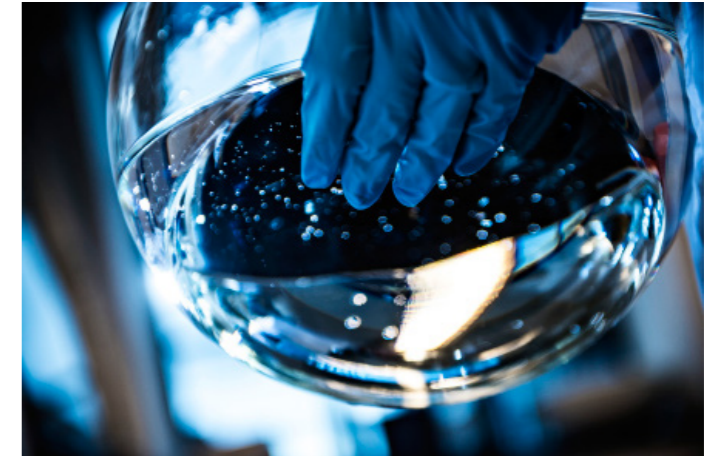

BRUG AF FOTOS

Lægemiddelstyrelsen får løbende taget gode og relevante fotos. For rådgivning om og brug af fotos, kontakt kommunikation@dkma.dk.

Fotos skal være af høj kvalitet, passe til den sammenhæng, de bliver brugt i, og helst være enkle i deres udtryk.

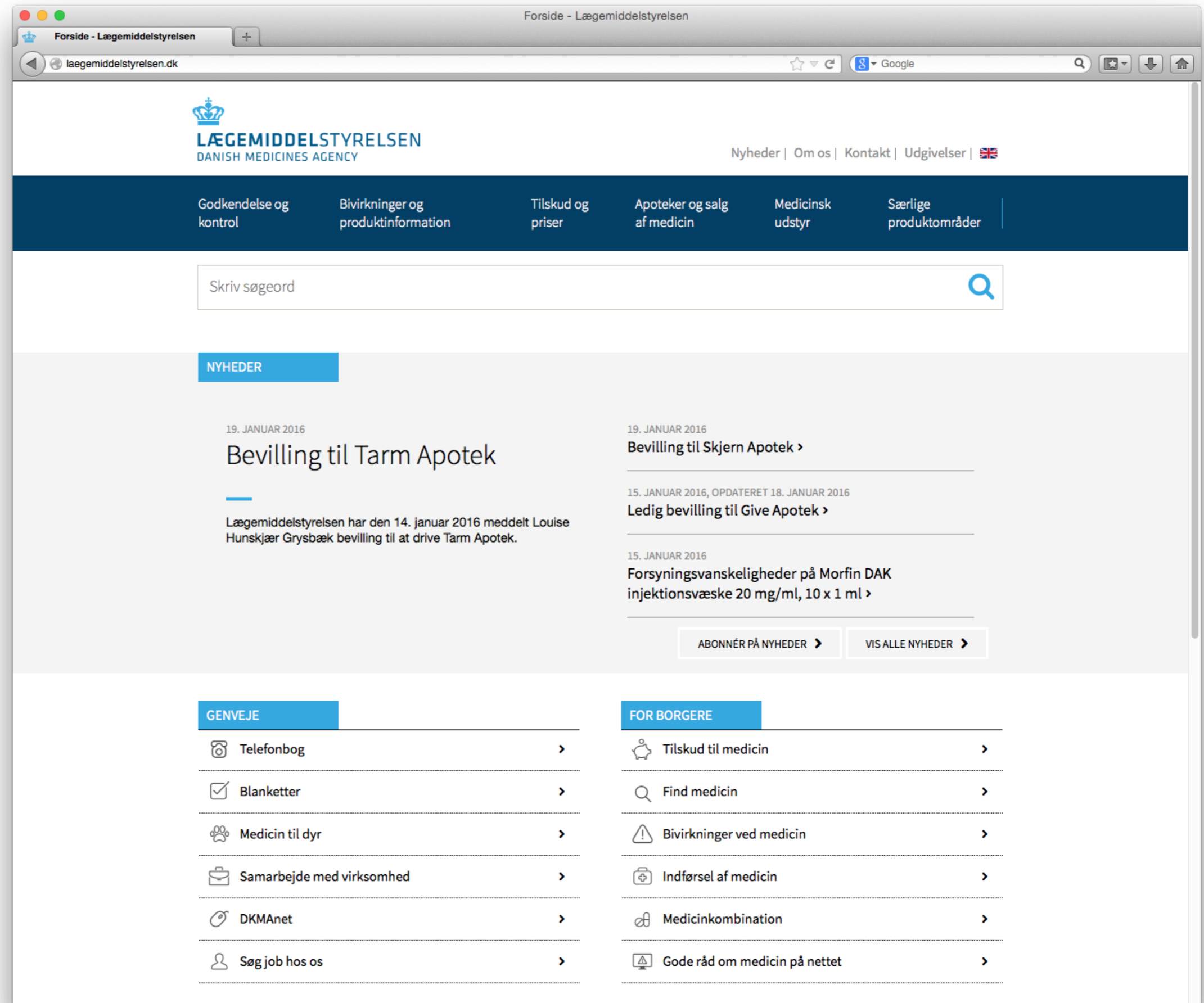
LÆGEMIDDELSTYRELSENS HJEMMESIDE, LMST.DK

Designet på lmst.dk er udarbejdet i en enkel og logisk stil, så det fremstår professionelt på både desktop og mobile enheder – smartphones og tablets.

Hvis du har brug for uddybende information om designet af vores website, kan du hente vores webdesignguide på lmst.dk.

Webdesignguiden skal benyttes af eksterne bureauer, som løser webrelaterede, grafiske opgaver på websitet for Lægemiddelstyrelsen. Guiden indeholder retningslinjer for fx farver, skrifttyper, skabeloner og placering af indhold.

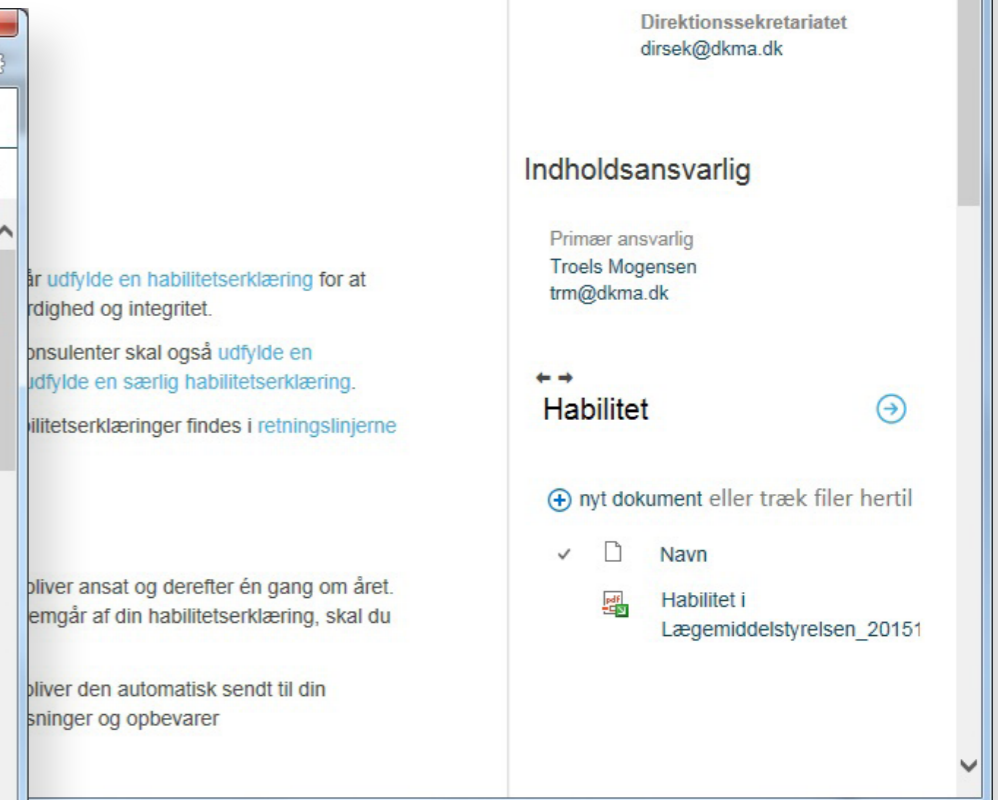
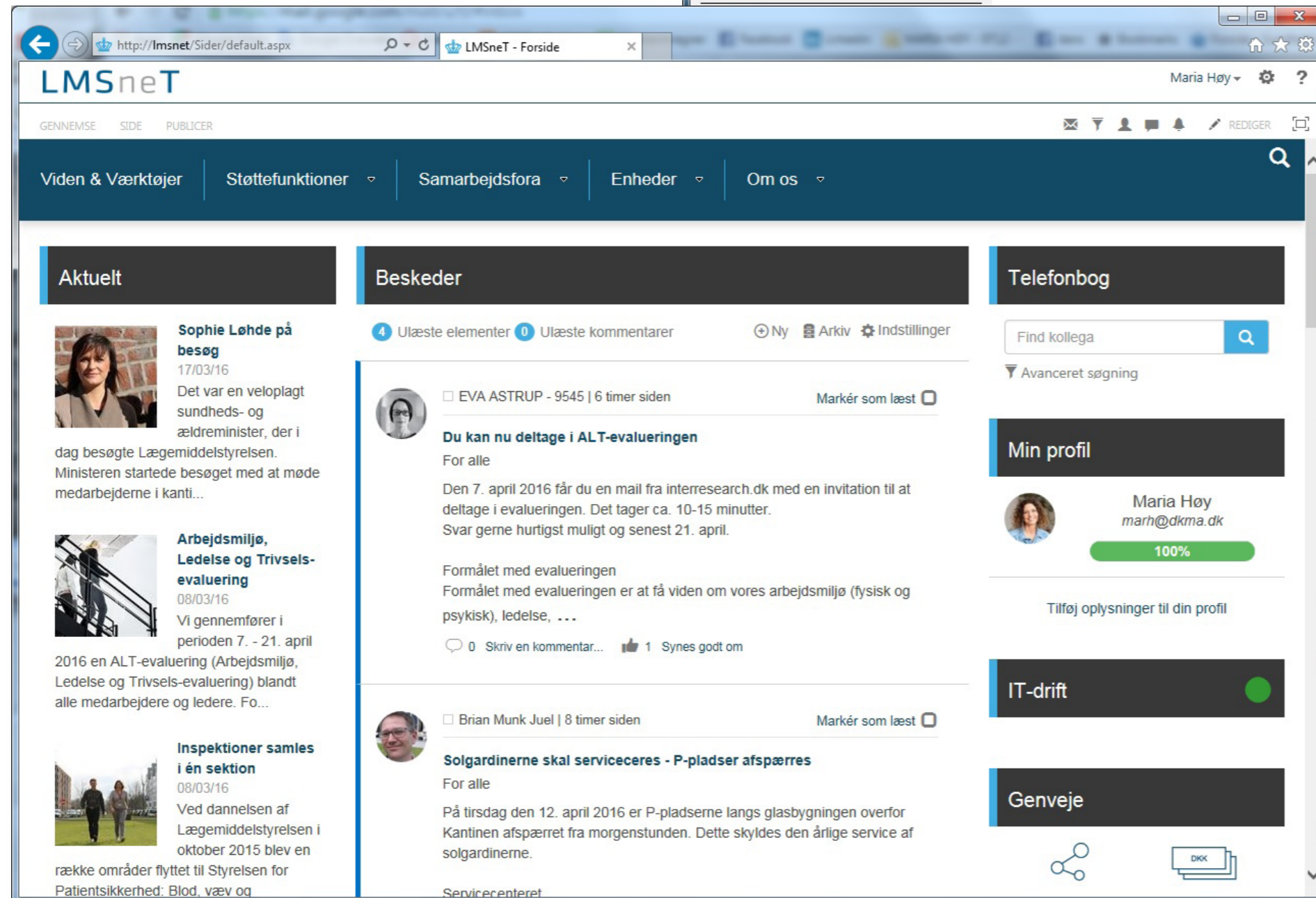
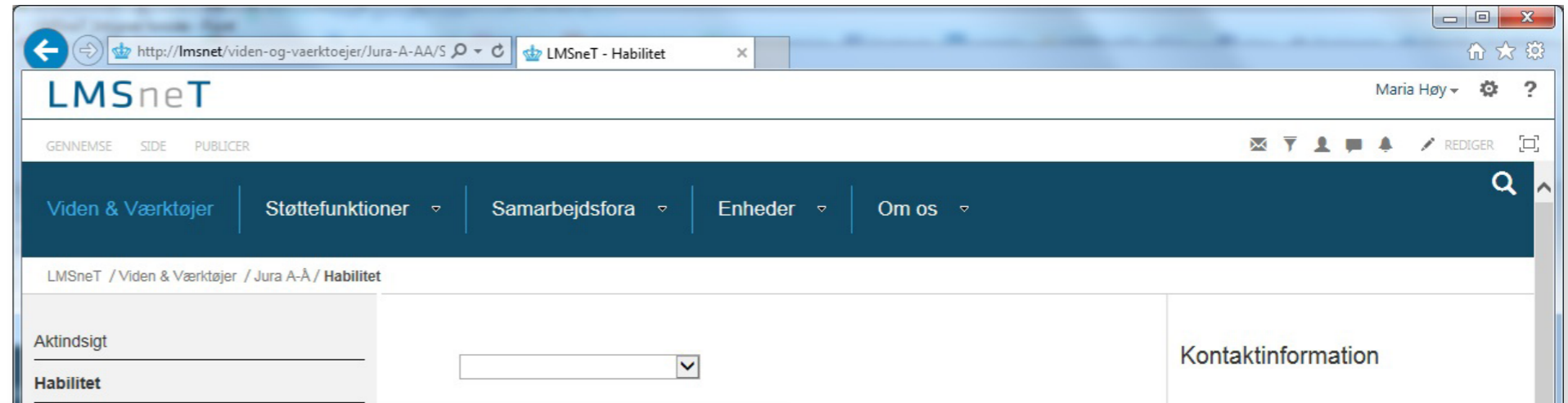
På hjemmesiden benyttes fonten Source Sans Pro.

LÆGEMIDDELSTYRELSENS INTRANET, LMSNET

Designet på LMSneT er udarbejdet i en enkel og logisk stil, så det fremstår professionelt på desktop.

Hvis du har brug for uddybende information om designet af vores Intranet, kan du rekvirere det hos Lægemedelstyrelsen, Kommunikation, kommunikation@dkma.dk.

VISITKORT OG MAIL

Medarbejdere i Lægemedelstyrelsen kan bestille visitkort hos Sevicecenteret. Find mere information på Lægemedelstyrelsens intranet, LMSneT.

I Lægemedelstyrelsen anvender vi skrifttypen Verdana i størrelsen 10 pt. i mails.

Som medarbejder i Lægemedelstyrelsen skal du anvende nedenstående skabelon i din mailsignatur. Du finder vejledning på Lægemedelstyrelsens intranet, LMSneT.

Venlig hilsen / Kind regards

Navn Navnsen
Sektionsleder
Head of Section
T (dir.) + 45 01 23 45 67
T (m.) + 45 01 23 45 67
navn@dkma.dk

Lægemedelstyrelsen
Sektion
Axel Heides Gade 1
2300 København S
Danish Medicines Agency
Section
T +45 44 88 95 95
dkma@dkma.dk

Brevskabelonen er tilgængelig i MS Word fra Office-pakken for alle medarbejdere i Lægemiddelstyrelsen.

Brevet skrives med Arial Regular i 10 punkt på 12,5 punkt skydning.

Overskriften skrives med Arial Bold i 10 punkt på 12,5 punkt skydning.

Dato, Regnr. m.m. skrives med Arial Regular i 8 punkt på 11,5 punkt skydning.

Birgitte Vestergaard
BGRAPHIC
Amagertorv 19
1160 København K

9. oktober 2015
Sagsnr. 2012032767
Reference KJ
T +45 44 88 96 15
E kj@dkma.dk

Lorem ipsum er at vulptur combat sinus loressa

Um ipsum solat surgat larum vaillam sula sum est lamma. Ut enim quam luressam sol est ut et alla combat sinus loressa um ipsum solat surgat larum vaillam quam qve comessio.

Lorem ipsum er at vulptur combat sinus loressa um ipsum solat surgat larum vaillam sula sum est lamma. Ut enim quam luressam sol est ut et alla combat sinus loressa um ipsum solat surgat larum vaillam quamqve comessio. Lorem ipsum er at vulptur combat sinus loressa um ipsum solat surgat larum vaillam sula sum est lamma. Ut enim quam luressam sol est ut et alla combat sinus loressa um ipsum solat surgat larum vaillam quamqve comessio.

Lorem ipsum er at vulptur combat sinus loressa um ipsum solat surgat larum vaillam sula sum est lamma. Ut enim quam luressam sol est ut et alla combat sinus loressa um ipsum solat surgat larum vaillam quamqve comessio. Lorem ipsum er at vulptur combat sinus loressa um ipsum solat surgat larum vaillam sula sum est lamma.

Ut enim quam luressam sol est ut et alla combat sinus loressa um ipsum solat surgat larum vaillam quamqve comessio. Lorem ipsum er at vulptur combat sinus loressa um ipsum solat surgat larum vaillam sula sum est lamma.

Ut enim quam luressam sol est ut et alla combat sinus loressa um ipsum solat surgat larum vaillam quamqve comessio. Lorem ipsum er at vulptur combat sinus loressa um ipsum solat surgat larum vaillam sula sum est lamma. Ut enim quam luressam sol est ut et alla combat sinus loressa um ipsum solat surgat larum vaillam sula sum est lamma.

Lorem ipsum er at vulptur combat sinus loressa um ipsum solat surgat larum vaillam sula sum est lamma. Ut enim quam luressam sol est ut et alla combat sinus loressa um ipsum solat surgat larum vaillam quamqve comessio.

Lorem ipsum er at vulptur combat sinus loressa um ipsum solat surgat larum vaillam sula sum est lamma. Ut enim quam luressam sol est ut et alla combat sinus loressa um ipsum solat surgat larum vaillam quamqve comessio.

Venlig hilsen

Karsten Jørgensen
Administrationschef

Lægemiddelstyrelsen
Axel Heides Gade 1
2300 København S
Denmark
T +45 44 88 95 95
E dkma@dkma.dk
LMST.DK

Um ipsum solat surgat larum vaillam sula sum est lamma. Ut enim quam luressam sol est ut et alla combat sinus loressa um ipsum solat surgat larum vaillam quam qve comessio.

Lorem ipsum er at vulptur combat sinus loressa um ipsum solat surgat larum vaillam sula sum est lamma. Ut enim quam luressam sol est ut et alla combat sinus loressa um ipsum solat surgat larum vaillam quamqve comessio. Lorem ipsum er at vulptur combat sinus loressa um ipsum solat surgat larum vaillam sula sum est lamma. Ut enim quam luressam sol est ut et alla combat sinus loressa um ipsum solat surgat larum vaillam quamqve comessio.

Lorem ipsum er at vulptur combat sinus loressa um ipsum solat surgat larum vaillam sula sum est lamma. Ut enim quam luressam sol est ut et alla combat sinus loressa um ipsum solat surgat larum vaillam quamqve comessio. Lorem ipsum er at vulptur combat sinus loressa um ipsum solat surgat larum vaillam sula sum est lamma. Ut enim quam luressam sol est ut et alla combat sinus loressa um ipsum solat surgat larum vaillam sula sum est lamma.

Ut enim quam luressam sol est ut et alla combat sinus loressa um ipsum solat surgat larum vaillam quamqve comessio. Lorem ipsum er at vulptur combat sinus loressa um ipsum solat surgat larum vaillam sula sum est lamma. Ut enim quam luressam sol est ut et alla combat sinus loressa um ipsum solat surgat larum vaillam sula sum est lamma.

Lorem ipsum er at vulptur combat sinus loressa um ipsum solat surgat larum vaillam sula sum est lamma. Ut enim quam luressam sol est ut et alla combat sinus loressa um ipsum solat surgat larum vaillam quamqve comessio.

Lorem ipsum er at vulptur combat sinus loressa um ipsum solat surgat larum vaillam sula sum est lamma. Ut enim quam luressam sol est ut et alla combat sinus loressa um ipsum solat surgat larum vaillam sula sum est lamma. Ut enim quam luressam sol est ut et alla combat sinus loressa um ipsum solat surgat larum vaillam sula sum est lamma.

Lorem ipsum er at vulptur combat sinus loressa um ipsum solat surgat larum vaillam sula sum est lamma. Ut enim quam luressam sol est ut et alla combat sinus loressa um ipsum solat surgat larum vaillam sula sum est lamma.

Lorem ipsum er at vulptur combat sinus loressa um ipsum solat surgat larum vaillam sula sum est lamma. Ut enim quam luressam sol est ut et alla combat sinus loressa um ipsum solat surgat larum vaillam sula sum est lamma. Ut enim quam luressam sol est ut et alla combat sinus loressa um ipsum solat surgat larum vaillam sula sum est lamma.

Ut enim quam luressam sol est ut et alla combat sinus loressa um ipsum solat surgat larum vaillam quamqve comessio. Lorem ipsum er at vulptur combat sinus loressa um ipsum solat surgat larum vaillam sula sum est lamma. Ut enim quam luressam sol est ut et alla combat sinus loressa um ipsum solat surgat larum vaillam sula sum est lamma.

Lorem ipsum er at vulptur combat sinus loressa um ipsum solat surgat larum vaillam sula sum est lamma. Ut enim quam luressam sol est ut et alla combat sinus loressa um ipsum solat surgat larum vaillam sula sum est lamma.

Side 2

RAPPORTSKABELON – FORSIDER/OMSLAG

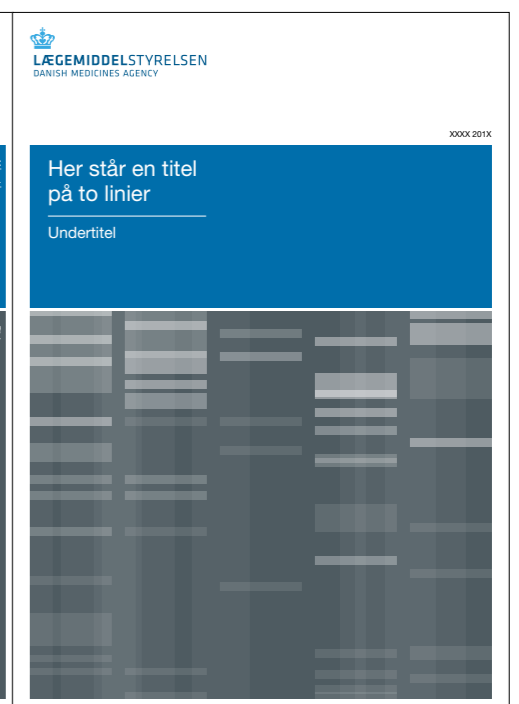
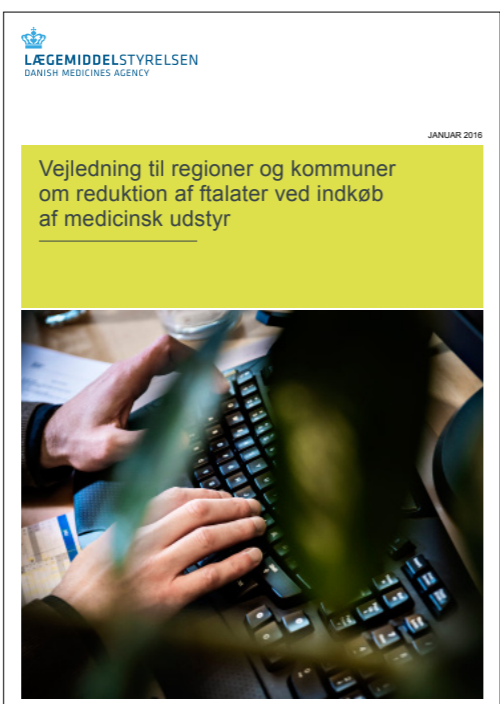
Medarbejdere i Lægemiddelstyrelsen skal anvende vores rapportskabelon til rapporter og andre udgivelser. Designet er udarbejdet i formatet AS5: B 168 x H 237 mm. Designet er optimeret til at blive vist online og på mobile enheder. Rapportskabelonen er tilgængelig i MS Word via Office-pakken for alle medarbejdere i Lægemiddelstyrelsen.

I rapportskabelonen er der mulighed for at vælge mellem forskellige forsideskabeloner – enten med foto eller grafik/det dekorative element. Og man kan skifte farver på forsiden. Der er de 10 farver fra farvepaletten i udvalg.

Rapportforsiden er en del af skabelonen og kan derfor også udarbejdes direkte i Word.

Til trykte publikationer er der desuden udarbejdet omslags- og indholdsdokumenter i InDesign til professionel brug til udarbejdelse af tryksager med og uden ryg.

Eksterne leverandører, der skal udarbejde en udgivelse for Lægemiddelstyrelsen, kan rekvirere rapportskabelonen i Word og/eller InDesign hos Lægemiddelstyrelsen, Kommunikation, kommunikation@dkma.dk.

RAPPORTSKABELON – INDHOLDSSIDER

Der er tre sidetyper i skabelonen:

Kolofonside, som skal udfyldes for hver udgivelse. ISBN-nummer rekvireres hos kommunikation@dkma.dk.

Indholdsfortegnelse, som genereres automatisk med overskrifter fra tekstsiderne, og **tekstside**, som anvendes til hele indholdet.

I skabelonen er der værktøjer til placering af tekst, fotos, grafik og tabeller, så disse elementer kan fremstå og udarbejdes ensartet og professionelt.

Skabelonen lægger op til en kort introduktion med opsummering af rapportens indhold for at lette målgruppens adgang til indholdet.

I faktabokse og tabeller anvendes Lægemedelstyrelsens blå farver.

0 Lægemedelstyrelsen 2015
Du kan til enhver tid ændre indholdet i denne rapport, hvis du har adgang til redigering af tekst og billeder på Lægemedelstyrelsens hjemmeside.

Der er ikke tilføjet et paragraf til denne rapport.

Lægemedelstyrelsen
Anstaltsvej 1
2300 København S
Tlf: 33 92 50 00

Emner
Håndkøbslægemidler, håndkøbslægemidler, håndkøbslægemidler, håndkøbslægemidler, håndkøbslægemidler

Regler
Lægemidler
Varenummer
1-8

Varenummer
Marts 2016

Lægemiddelstyrelsen 08-03-2016

ISBN Elektronisk
978-87-30360-01-1

Indhold

1	Baggrund og kort reglerne	4
1.1	Fælles regler	5
1.2	Salg via internettet	5
2	Inspektioner	6
2.1	Resultater af inspektionerne	7
2.2	Sanktioner og årsager til politianmeldelser	8
3	Samarbejde med kædekontorerne	9
4	Køb og salg af medicin på internettet	10
5	Tablet PC	10
6	Fortsat fokus på området	11

Inspektion af lægemidler i håndkøb i detailhandlen 3

1 Baggrund og kort reglerne

1.1 Fælles regler

For både detalvirksomheder og håndkøbsudsalg gælder en række fælles regler for forhandling af lægemidler, uanset sortiment:

- Der må ikke sælges lægemidler til personer under 15 år
- Der må ikke sælges smertelindende lægemidler til personer under 18 år
- Lægemidlerne må ikke stå frit tilgængeligt, så kunderne selv kan tage dem (selvvalg)
- Lægemidler, der tages retur fra en kunde, må ikke sælges og skal destrueres
- Lægemidler, hvor udfærdigelsen er overskrevet, pakningen er brudt eller kvaliteten iøvrigt er tvivlsom, skal fjernes fra hylderne og destrueres.

Forhandlere af håndkøbslægemidler (udleveringsgruppe HF, HX og HX18) skal som minimum forhandle et basissortiment, der indeholder 9 forskellige produktgrupper.

For lægemidler i udleveringsgruppe HX og HX18 må der kun sælges en pakning pr. kunde pr. dag med samme aktive indholdsstof.

Sundhedsstyrelsen foretager inspektioner af detailhandlere efter følgende regler:

- Bekendtgørelse om forhandling af håndkøbslægemidler uden for apotek
- Bekendtgørelse om forhandling af håndkøbslægemidler fra håndkøbsudsalg og bekendtgørelse om apoteker og apotekspersonale
- Bekendtgørelse om forhandling af visse jern- og vitaminpræparater samt visse antiparasitære lægemidler til dyr uden for apotek

1.2 Salg via internettet

Detailvirksomheder, der har en § 30 tiladelse, kan også ønske at sælge håndkøbslægemidler via internettet skal oplyse til os, hvis de sælger lægemidler online på internettet.

Der kommer flere og flere virksomheder til, der ønsker at sælge håndkøbslægemidler enten udelukkende via internettet eller som supplement til det fysiske salgsted.

Ved inspektion af et internetforhandler inspiceres dels hjemmesiden samt et eventuelt lager. Det kontrolleres om hjemmesiden overholder en del af de samme krav, som dem der stilles til de fysiske butikker. Basissortimentet skal også her være præsenteret, og lægemidlerne på hjemmesiden skal præsenteres for sig og ikke blandet med varer der ikke er lægemidler. Alt for ofte ser vi sammenblandet af lægemidler med andre varer, hvilket fører til en afvigelse. Se vores [liste over butikker, der forhandler lægemidler på nettet](#). Listen opdateres løbende.

Inspektion af lægemidler i håndkøb i detailhandlen 4

2 Inspektioner

Nedenstående tabel indeholder alle inspektioner, inklusive virksomheder uden lægemiddelaktivitet.

TABEL 1 ANTAL INSPEKTIONER FRA 2013 TIL 2015	2013	2014	2015
Detailvirksomheder	507	1062	905
Håndkøbsudsalg	40	43	42
I alt	547	1105	947

Virksomheder uden lægemiddelaktivitet dækker over en af følgende muligheder:

- Inspektion af detailvirksomheder som har tilladelse til forhandling, men ikke benytter tilladelsen
- Inspektion af detailvirksomheder og håndkøbsudsalg, som er lukket uden vores kendskab

For at virksomhederne kan opnå en tilladelse til salg af håndkøbsmedicin skal de gennemgå og erklære at de har gennemført e-læring i e-læringen gennemgå reglerne for håndtering og salg af håndkøbsmedicin, og det er muligt at teste sin viden om reglerne. Derefter kan der udstedes en tilladelse til salg af lægemidler.

Lægemedelstyrelsen foretager uanmeldte inspektionsbesøg af detailvirksomheder, hvor lægeret af lægemidler kontrolleres, og personalets håndtering af lægemidler gennemgås. Inspektionsbesøget foretages bl.a. ud fra en risikoundersøgelse og kan afhænge af den forrige inspektionsresultat. Det vil sige, hvis en butik har fået et inspektionsresultat med alvorlige afvigelser, vil den næste inspektion blive fremrykket.

Apotekerne har pligt til at føre tilsyn med deres håndkøbsudsalg mindst to gange om året, som en del af apotekets egenkontrol. Når vi inspicerer apotekerne, kontrollerer vi, om apoteket efterlever denne forpligtelse. Derfor inspiceres håndkøbsudsalgene således i begrænset omfang.

Inspektion af lægemidler i håndkøb i detailhandlen 6

2.1 Resultater af inspektionerne

Følgende scoresystem anvendes ved inspektioner af detailvirksomheder og håndkøbsudsalg:

Score	Indhold
1	Ingen afvigelser
2	Afvigelser
3	Bede/politianmeldelse

Nedenstående tabeller viser resultaterne af vores inspektioner i 2014 og 2015 fordelt på salgsteder.

TABEL 2
RESULTAT AF INSPEKTIONER FOR 2014

	Score 1 Ingen afvigelser	Score 2 Afvigelser	Score 3 Bede/politianmeldelse
Forhandler: HF, HX og HV	47,5%	44,4%	8,1%
Håndkøbsudsalg	11,9%	76,2%	11,9%
Salgssteder i alt	48,1%	45,7%	6,2%

Beskrivelsesgrundlag:
109 inspektioner foretog på 1027 detailvirksomheder og 42 håndkøbsudsalg. Virksomhederne i kolonne "Score 3" er alle politianmeldt.

TABEL 3
RESULTAT AF INSPEKTIONER FOR 2015

	Score 1 Ingen afvigelser	Score 2 Afvigelser	Score 3 Bede/politianmeldelse
Forhandler: HF, HX og HV	51,1%	41,6%	7,3%
Håndkøbsudsalg	25,0%	71,0%	2,0%
Salgssteder i alt	50,0%	42,9%	7,1%

Beskrivelsesgrundlag:
108 inspektioner foretog på 891 detailvirksomheder og 39 håndkøbsudsalg. Virksomhederne i kolonne "Score 3" er alle politianmeldt.

Inspektion af lægemidler i håndkøb i detailhandlen 7

I 2014 blev 8,2 % af de inspicerede virksomheder politianmeldt (score 3). I 2015 blev 7,1 % af de inspicerede virksomheder politianmeldt. Samtidig var der også et lille fald i butikker med afvigelser.

Det er et lille fald i forhold til sidste år, som vi tolker som et udtryk for, at der løbende arbejdes på at overholde reglerne hos detailbutikker og apotekernes håndkøbsudsalg.

2.2 Sanktioner og årsager til politianmeldelser

Ved bedømmelsen 3 og i visse tilfælde ved bedømmelsen 2 kan vi bede detailforhandleren om en skriftlig tilbagemelding og eventuelt fremsendelse af dokumentation for, at de fundne afvigelser er bragt i orden.

Overtrædelser af reglerne kan straffes med bøde. Når en eller flere afvigelser eller lovovertrædelser er alvorlige, anmelder vi sagen til politiet med indstilling om en bøde.

Årsager, der kan føre til at vi indstiller til bøde, kan blandt andet være:

- Fund af gamle lægemidler
- Mulighed for selvbetjening
- Brudte pakninger
- Forhandling uden gyldig tilladelse
- Gentagne afvigelser, hvor påbudt korrigerende handling ikke er efterlevet
- Forhandling af ulovlige lægemidler
- Forhandling af apotekforbeholdte lægemidler

Hovedparten af de politianmeldelser vi har foretaget, skyldes fund af gamle lægemidler. De øvrige overtrædelser forekommer kun sjældent.

Inspektion af lægemidler i håndkøb i detailhandlen 8

Detailvirksomheder	32	2	27	3
Håndkøbsudsalg	3	3	0	-

I samme politianmeldelse kan der være registreret flere end én overtrædelse, hvilket forklarer hvorfor antal af politianmeldelser kan være mindre end det samlede antal afvigelser.

I forhold til 2014 er der et fald i antallet af politianmeldelser, som i detailbutikkerne præget sig ud, at vi finder færre gamle lægemidler i håndkøbsudsalgene tyder det på, at der er ved at komme bedre styr på placeringen af lægemidler, således at selvbetjening ikke er muligt.

3 Samarbejde med kædekontorerne

Vi har i 2015 sat fokus på samarbejde med kædernes hovedkontorer

Hovedkontorer for kæder har typisk en meget stor indflydelse på dagligdagen og indretningen i butikkerne, hvorfor det er vigtige interessenter i forhold til at sikre, at de enkelte butikkerne i disse kæder arbejder relevant med kvaliteten for at overholde reglerne om håndkøbslægemidler. Vi har derfor indgået en række aftaler med hovedkontorer om, at vi giver dem særlige informationer, så de løbende kan følge op på kvaliteten af deres butikker med henblik på at give end, hvis det er nødvendigt. Dette supplerer således vores inspektioner og sikrer fx at fej, der er gennemgående også bliver rettet i de andre butikker.

Flere hovedkontorer modtager kopi af den inspektionsrapport, der udarbejdes af inspektøren og sendes til butikken.

Andre hovedkontorer har søgt om at få besked såfremt inspektøren gentagne gange oplever den samme type afvigelser i deres butikker.

Til flere hovedkontorer har vi sendt en samlet oversigt over hvilke afvigelser, vi har fundet i kædernes butikker.

På den måde kan hovedkontoret følge med i, om der er flere butikker efterlever de regler, der er på området, og med jævne mellemrum minde dem om, at have fokus på de afvigelser, der eventuelt måtte være.

Inspektion af lægemidler i håndkøb i detailhandlen 9

4 Køb og salg af medicin på internettet

Nyt logo som sikkerhed for forbrugerne

Klik her for at se, om dette websted drives på lovlig vis

Hjemmesider i EU-EØS med lovligt online salg af lægemidler til offentligheden skal fra den 1. juli 2015 indeholde et nyt logo. Det gælder både for apoteker og godkendte detailforhandlere. Formålet med logoet er at vise forbrugerne, at den hjemmeside, de er inde på, sælger medicin på lovlig vis. Logoet skal medbringe et af forbrugerne, at forfalsket medicin kommer med i den lovligt forsyningskæde. Forbrugerne kan ved at klikke på ikonet i billedet gå til Lægemedelstyrelsens hjemmeside, hvor man kan konstatere, at virksomheden har en relevant tilladelse.

Som en del af logoet indgår teksten: "Klik her for at se, om dette websted drives på lovlig vis." Logoet er grundlæggende ens i hele EU-EØS - det er kun det nationale flag og sproget, der skifter fra land til land.

Logoet skal være anbragt på alle hjemmesider, der sælger medicin lovligt. På hver enkelt hjemmeside skal logoet fremgå på alle de undersider, hvor der kan købes medicin.

Læs eventuelt mere på vores hjemmeside <http://laegemedelstyrelsen.dk/tilforbrugere/online-salg-af-medicin-og-til-internetet>

Inspektion af lægemidler i håndkøb i detailhandlen 10

POWERPOINT-SKABELON

Design af PowerPoint-skabelonen er udarbejdet i formatet 16:9. Skabelonen er udarbejdet med forskellige mastersider til forsider og indhold.

På forsiderne kan man anvende farver fra farvepaletten sammen med fotos eller det dekorative element.

Til indholdssiderne er der udarbejdet master-slides til kapitelstart, agenda, tekst, tekst med foto, negativ tekst og kapitelslides.

Skabelonen er tilgængelig i MS Office-pakken for alle medarbejdere i Lægemiddelstyrelsen.

Detailvirksomheders salg af håndkøbsmedicin

Årsrapport 2015

JANUAR 2016

LÆGEMIDDELSTYRELSEN
DANISH MEDICINES AGENCY

Bivirkningsindberetninger fra medicinbrugere og pårørende i Danmark

Og sammenligning med indberetninger fra sundhedsprofessionelle

LÆGEMIDDELSTYRELSEN
DANISH MEDICINES AGENCY

Vejledning til regioner og kommuner om reduktion af ftalater ved indkøb af medicinsk udstyr

JANUAR 2016

LÆGEMIDDELSTYRELSEN
DANISH MEDICINES AGENCY

Årsrapport for produktfejl og tilbagekaldelser af lægemidler 2014

LÆGEMIDDELSTYRELSEN
DANISH MEDICINES AGENCY

Tekstside 1 spalte

- Statusrapporter og monitorering
- Poria dolupti cones aut ium delenis sitatur reicimus apersped quantum conecatus, conse sam inus dolut quo cones ius.
- Moluptatus fic tori que labores rematioreic tem
- Eature dolorerrovid quis dolorepudion nes deni rest, suscitatem dolorer ioremperule voluptis assi voles velic.
- Tem aspe voluptaquo quam dem resequi audani offic te conest, et adis doluptae volest ipsae et vitions equuntiant eostorum ipid qui ut eost, sum doluptasi accatur.

7 1. APRIL 2016

LÆGEMIDDELSTYRELSEN
DANISH MEDICINES AGENCY

Tekstside med foto

Lorem ipsum dolor sit amet, consectetur adipiscing elit. Aenean felis magna, molestie et arcu sit amet, pulvinar vestibulum mauris.

Curabitur pellentesque, nisi vel hendrerit tempor, ante velit tristique eros, at blandit augue turpis non velit.

Curabitur quis malesuada ex. Vestibulum et venenatis mauris, eu viverra dolor. Proin et ligula et ante rutrum venenatis at ut orci.

Ut tempus accumsan arcu, at commodo urna accumsan dictum.

10 1. APRIL 2016

LÆGEMIDDELSTYRELSEN
DANISH MEDICINES AGENCY

Tekstside 1 spalte, lys tekst

- Statusrapporter og monitorering
- Poria dolupti cones aut ium delenis sitatur reicimus apersped quantum conecatus, conse sam inus dolut quo cones ius.
- Moluptatus fic tori que labores rematioreic tem
- Eature dolorerrovid quis dolorepudion nes deni rest, suscitatem dolorer ioremperule voluptis assi voles velic.
- Tem aspe voluptaquo quam dem resequi audani offic te conest, et adis doluptae volest ipsae et vitions equuntiant eostorum ipid qui ut eost, sum doluptasi accatur.

8 1. APRIL 2016

LÆGEMIDDELSTYRELSEN
DANISH MEDICINES AGENCY

14 1. APRIL 2016

LÆGEMIDDELSTYRELSEN
DANISH MEDICINES AGENCY

M65 FOLDER – FORSIDER

M65 folder er udarbejdet som skabelon i InDesign. I skabelonen er der mulighed for at udarbejde forskellige forsider – enten med foto eller grafik/det dekorative element.

M65 folderen er udarbejdet som skabelon i InDesign. Foldere kan udarbejdes som almindelig klammenhæftet folder i M65 format 10 x 21 cm som modstående sider. I skabelonen er der værktøjer og guidelines til anvendelse af tekst, fotos, farver og tabeller.

Man kan anvende skabelonen på flere måder:

- tre-fløjet folder (der er en smallere masterside i dokumentet til den inderste side).
- zig-zag falsset folder med x antal sider, fx 8 el 10.

– rullefalsset 8 sidet folder (husk da at reducere bredden på siderne, så der er plads til de inderste sider i falsningen).

– portfalsset 8 sidet folder (husk da, at de yderste sider skal være den smalle masterside, så der er plads til, at siderne falses pænt).

Skabelonen i InDesign er udarbejdet til professionel brug.

Du kan rekvirere skabelonen hos Lægemiddelstyrelsen, Kommunikation, kommunikation@dkma.dk.

Hvorfor melde bivirkninger?

Når du melder formodede bivirkninger, er du med til at gøre medicin mere sikker:

- Du bidrager med vigtig viden om medicinen
- Det er dig, der er tættest på patienten, kender sygdomsforløbet og kan observere, hvad der sker, når patienten får medicinen.
- Du sikrer patienterne den bedste behandling
- Jo flere formodede bivirkninger du melder, jo bedre grundlag har vi for at overvåge sikkerheden ved medicin.
- Du øger sikkerheden for patienterne
- Dine indberetninger er afgørende for, at det fortsat er sikkert at være medicinbruger.

Hvornår skal du melde bivirkninger?

Du skal melde alvorlige bivirkninger

EN BIVIRKNING ER ALVORLIG, HVIS DEN:
er dødelig
er livstruende
kræver hospitaletilbagekaldelse eller medfører forlængelse af hidtidig hospitaletilbagekaldelse
resulterer i vedvarende eller betydelig invaliditet eller uarbejdsdygtighed
medfører fosterskade eller medfødt anomali

For dig som praktiserende læge betyder det for eksempel, at du skal melde det til Lægemiddelstyrelsen, hvis du indlægger en patient på grund af mistanke om bivirkninger. Det gælder altså også, selvom du kun har en formodning om, at der er tale om bivirkninger.

Får du en formodning om en alvorlig bivirkning, skal du melde den inden 15 dage.

Du skal melde bivirkninger ved ny medicin

Du skal melde alle formodede bivirkninger ved ny medicin, der har været på markedet i under to år. Også selvom bivirkningerne ikke er alvorlige.

På meldenbivirkning.dk kan du finde en liste over medicin, der er omfattet af den skærpede indberetningspligt. Listen ligger også på medicin.dk.

Du skal også melde bivirkningerne, selvom de går væk af sig selv efter en periode.

Hvorfor melde bivirkninger?

Når du melder formodede bivirkninger, er du med til at gøre medicin mere sikker:

- Du bidrager med vigtig viden om medicinen
- Det er dig, der er tættest på patienten, kender sygdomsforløbet og kan observere, hvad der sker, når patienten får medicinen.
- Du sikrer patienterne den bedste behandling
- Jo flere formodede bivirkninger du melder, jo bedre grundlag har vi for at overvåge sikkerheden ved medicin.
- Du øger sikkerheden for patienterne
- Dine indberetninger er afgørende for, at det fortsat er sikkert at være medicinbruger.

lmst.dk

LÆGEMIDDELSTYRELSEN
DANISH MEDICINES AGENCY

JANUAR 2016

Gør medicin mere sikker

Meld en bivirkning

Du skal melde uventede bivirkninger

Du skal melde alle uventede bivirkninger – det vil sige bivirkninger, der ikke står beskrevet i produktresuméet. På produktresume.dk kan du finde aktuelle produktresuméer for medicin, som markedsføres i Danmark.

Du skal melde uventede bivirkningerne, selvom de ikke er alvorlige.

En formodning er nok

Er du i tvivl, om du skal melde en bivirkning, så hellere en indberetning for meget end én for lidt.

lmst.dk

Du skal melde uventede bivirkninger

Du skal melde alle uventede bivirkninger – det vil sige bivirkninger, der ikke står beskrevet i produktresuméet. På produktresume.dk kan du finde aktuelle produktresuméer for medicin, som markedsføres i Danmark.

Du skal melde uventede bivirkningerne, selvom de ikke er alvorlige.

En formodning er nok

Er du i tvivl, om du skal melde en bivirkning, så hellere en indberetning for meget end én for lidt.

Hvornår skal du melde bivirkninger?

Du skal melde alvorlige bivirkninger

EN BIVIRKNING ER ALVORLIG, HVIS DEN:
er dødelig
er livstruende
kræver hospitaletilbagekaldelse eller medfører forlængelse af hidtidig hospitaletilbagekaldelse
resulterer i vedvarende eller betydelig invaliditet eller uarbejdsdygtighed
medfører fosterskade eller medfødt anomali

For dig som praktiserende læge betyder det for eksempel, at du skal melde det til Lægemiddelstyrelsen, hvis du indlægger en patient på grund af mistanke om bivirkninger. Det gælder altså også, selvom du kun har en formodning om, at der er tale om bivirkninger.

Får du en formodning om en alvorlig bivirkning, skal du melde den inden 15 dage.

Du skal melde bivirkninger ved ny medicin

Du skal melde alle formodede bivirkninger ved ny medicin, der har været på markedet i under to år. Også selvom bivirkningerne ikke er alvorlige.

På meldenbivirkning.dk kan du finde en liste over medicin, der er omfattet af den skærpede indberetningspligt. Listen ligger også på medicin.dk.

Du skal også melde bivirkningerne, selvom de går væk af sig selv efter en periode.

Imst.dk

